

УДК 338.483:338.48-52:796](477.83)

Гамкало Михайло Зенонович,
кандидат географічних наук, доцент

Львівський національний університет
імені Івана Франка, м. Львів, Україна,
e-mail: hamkalo.m@gmail.com

Лукаш Кюрині-Поплавські

Лодзький університет, м. Лодзь, Польща,
e-mail: lukasz.quirini@geo.uni.lodz.pl

РОЗВИТОК ГІРСЬКОЛИЖНОГО ТУРИЗМУ В ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Мета – встановити стан розвитку гірськолижних курортів Львівської області.

Використано методи: аналізу і синтезу, польових досліджень, статистичний та порівняльно-географічний. З метою побудови картосхеми гірськолижних курортів Сколівського району використано картографічний метод.

Результати. Встановлено історичні передумови розвитку гірськолижного туризму досліджуваної території. Показано особливості природних умов і ресурсів Львівської області в контексті гірськолижного туризму. Описано наявну гірськолижну інфраструктуру. Встановлено перспективи розвитку гірськолижного туризму.

Наукова новизна – розроблено картосхему гірськолижного туризму Сколівського району.

Практична значимість статті. Отримані результати досліджень можна використовувати в інформаційних матеріалах курортів, управліннями Львівської обласної державної адміністрації та Сколівської районної державної адміністрації.

Ключові слова: гірськолижний туризм, курорти, інфраструктура

УДК 338.483:338.48-52:796](477.83)

Гамкало Михаил Зенонович,
кандидат географических наук,
доцент

Львовский национальный университет имени
Ивана Франко, г. Львов, Украина,
e-mail: hamkalo.m@gmail.com

Лукаш Кюрини-Поплавски,
кандидат географических наук

Лодзький університет, г. Лодзь, Польща,
e-mail: lukasz.quirini@geo.uni.lodz.pl

РАЗВИТИЕ ГОРНОЛЫЖНОГО ТУРИЗМА ЛЬВОВСКОЙ ОБЛАСТИ

Цель – установить степень развития горнолыжных курортов Львовской области.

Использовано методы: анализа и синтеза, полевых исследований, статистический и сравнительно-географический. С целью создания картосхемы горнолыжных курортов Сколевского района использовано картографический метод.

Результаты. Установлено исторические предпосылки развития горнолыжного туризма исследуемой территории. Показаны особенности природных условий и ресурсов Львовской области в контексте горнолыжного туризма. Описано имеющуюся горнолыжную инфраструктуру. Установлено перспективы развития горнолыжного туризма.

Научная новизна – разработана картосхема горнолыжного туризма Сколевского района.

Практическая значимость статьи. Полученные результаты исследований можно использовать в информационных материалах курортов, управлениями Львовской областной государственной администрации и Сколивской районной государственной администрации.

Ключевые слова: горнолыжный туризм, курорты, инфраструктура

Hamkalo Mykhailo Zenonovych,
candidate of Geography Sciences, associate
professor
Łukasz Quirini-Popławski,
PhD in Geography

Ivan Franko National University of Lviv,
Lviv, Ukraine,
e-mail: hamkalo.m@gmail.com
University of Łódź, Łódź, Poland, e-mail:
lukasz.quirini@geo.uni.lodz.pl

SKIING-TOURISM DEVELOPMENT IN LVIV REGION

The purpose – to establish the state of development of ski resorts of Lviv region.

Methods used: analysis and synthesis, field research, statistical and comparative-geographical. Mapping method was used in order to construct a mapping of ski resorts in the Skoliv district.

Results The historical preconditions of development of ski tourism of the investigated territory are established. The features of natural conditions and resources of Lviv region are shown in the context of ski tourism. The existing ski infrastructure of the ski resorts of Lviv region is described. The prospects of development of ski tourism are established.

Scientific novelty – developed for the mapping of skiing in Skolivskyi district.

Practical significance of the article. The obtained research results can be used in informational materials of resorts, departments of Lviv regional state administration and Skole district state administration.

Key words: skiing tourism, resorts, infrastructure.

Постановка проблеми дослідження. Для гірськолижного туризму характерним є зростання популярності протягом останніх років як в Україні, так і за кордоном. Збільшення попиту зумовлює розбудову існуючих курортів і появу нових, незважаючи на прояви глобального потепління. Для Західного регіону України одним з важливих джерел наповнення бюджетів різного рівня, а також збільшення робочих місць в депресивних сільських територіях є туристично-рекреаційна сфера.

Аналіз останніх досліджень. Значним внеском у дослідження гірськолижного туризму були праці Луцького В. Я, Мандюка Н.Л., Михайленко Т. І., Клапчук О. Р. та ін. [1-4, 6-7]. Особливо актуальними, в контексті гірськолижного туризму, є дослідження Щербань І. М. стосовно температурного режиму Львівської області [5].

Виклад основного матеріалу. Історичні передумови. Історія розвитку активного туризму в Львівській області почалася у 19 ст., коли Галичина входила до складу Австро-Угорської імперії. Гірська частина області (Сколівський район) належала австрійським підприємцям Гределю і Шмідту. За їхнього фінансування було збудовано значну кількість закладів розміщення, а в першій половині 19 ст. в Славському були встановлені витяги та трампліни на горі Погар.

Значну роль в розвитку туризму в гірській частині Львівської області відіграло спорудження залізничних магістралей за маршрутом: Хирів-Дрогобич-Стрий (1872), Стрий-Сколе (1885) та Сколе-Лавочне (1887). Одночасно розбудовувалась мережа вузькоколіїних залізничних ліній для

потреб лісового господарства, які пізніше були також використані в туризмі.

Розвитку гірськолижного туризму сприяла діяльність громадських організацій Академічного туристичного клубу і Карпатського лещатарського клубу (КЛК). Перші роки ХХ століття були періодом формування зимових видів спорту в Бескидах. Вигідне розташування, невелике заліснення навколишніх вершин сприяло розвитку майбутнього гірськолижного курорту Славське. Ще до початку Першої світової війни були створені численні гірськолижні траси та умови для стрибків на лижах.

Значний внесок у розвиток туризму на Сколівщині зробив довголітній бургомістр м. Сколе Генріх Шенк, син фундатора та керівника (1911-1914 рр.) Академічного туристичного клубу Йозефа Шенка. За його сприяння 28 січня 1914 р у м. Сколе було відкрито трамплін, у червні – туристичний інформаційний центр [8].

Перший лещатарський дім відкрито у Славському 6 січня 1912 р. Він удвоє перевищував аналогічний заклад у Закопаному (Польща). Цього ж року у Славському з'явилися перша аматорська лещатарська школа для початківців, норвезька школа їзди, стрибків з трампліна та туристичного лещатарства. Перші змагання на сколівському трампліні відбулися 4-5 січня 1914 р. Тут сформувався потужний лещатарський район, що охоплював Верхню Рожанку, Лавочне, Тарнавку, Ялинкувате, Опорець, Кольне, Климець і Тухлю [16].

Перші лещатарські змагання КЛК відбулися 15.02.1929 р. у парку Погулянка у Львові. У 1934 р. єпископом Іваном Бучком був освячений лещатарський притулок КЛК у Славську. Активність та підтримку діяльності КЛК засвідчує розбудова мережі філій. У 1937 р. КЛК складався з 18 філій і налічував 868 членів [16].

У міжвоєнний період Славське було сформовано як значний гірськолижний центр у Карпатах. З 1921 р. відбувалися спортивні заходи, у тому числі змагання в альпійському поєднанні, стрибки, крос і гірські лижі. У зимовий період, діяла також лижна школа Польської асоціації лижного спорту. Найбільшим закладом розміщення був триповерховий готель Лігіа, розрахований на 200 осіб. З найважливіших об'єктів варто виділити гуртожиток Карпатської асоціації льотчиків, пансіонати «Trościan» і «Przystan». В кінці 1930-х рр. загальна місткість бази проживання смт. Славське оцінювалась в 1000 ліжок. Інфраструктура курорту складалася з: чотирьох ресторанів, лижного трампліну, санних трас, спортивних майданчиків, тенісного корту.

У другій половині 30-х років курорт мав пряме залізничне сполучення з Варшавою, Лодзем, Гдинею, Познанем, Вільнюсом, Краковом та Львовом. Славське було головним пунктом чотирьох лижних спеціальних поїздів Ліги з розвитку туризму, які протягом двох днів дозволяли відвідувачам використовувати лижні райони Східних Бескидів [7].

Починаючи від 1968 р. ініціатором встановлення гірськолижних витягів на г. Тростян був А. Архангельський (Товариство «Динамо»). До 1980 р. на курорті функціонувало понад десять витягів, організовано дитячі спортивні школи, збудовано 11 готелів та баз відпочинку. До кінця вісімдесятих років 20 ст. Славське перетворилося в основний гірськолижний центр колишнього Радянського Союзу. Тут проводилися щорічні чемпіонати СРСР та України, а також міжнародні змагання [8].

Природні умови та ресурси. На території Львівської області виділяють 5 природних районів: Українські Карпати і прилегле до них Передкарпаття – на півдні, Подільська височина – в центральній частині, Мале Полісся та Волинська височина – на півночі. Через область протікає 8950 річок, з них 216 завдовжки понад 10 км кожна, що створює сприятливі умови для забезпечення гірськолижних курортів водними ресурсами в контексті штучного насніження трас. Клімат досліджуваної території є помірно-континентальним з високою зволоженістю. Проте останні роки характеризуються зменшенням кількості опадів в зимовий період, а також загальним потеплінням.

Основними кліматоутворюючими факторами на досліджуваній території є сонячна радіація та атмосферні циркуляції, що зумовлюють розподіл по території тепла та вологи, а також гірський характер місцевості (висота над рівнем моря, експозиція схилів), ґрунтовий та рослинний покрив.

На відміну від гірських територій, Розточчя розташоване у перехідній зоні від помірно теплого західноєвропейського клімату до помірно-континентального східноєвропейського. Територія зазнає впливу західних повітряних мас, морського помірного та континентального тропічного повітря. Великий вплив на формування мікроклімату мають особливості мікрорельєфу, рослинний покрив та інші фізико-географічні чинники. Розточчя одержує до $163,3 \text{ ккал/см}^2$ сумарної сонячної радіації протягом року. Загалом радіаційний баланс додатний і становить 40 ккал/см^2 .

За даними метеостанції заповідника Розточчя середня річна температура повітря становить $7,0\text{-}7,8 \text{ }^\circ\text{C}$, найхолоднішим місяцем зими є січень із середньомісячною температурою $-4,5 \text{ }^\circ\text{C}$, липневі ізотерми також дещо нижчі ніж на прилеглих територіях – $+17,5 \text{ }^\circ\text{C}$. Абсолютний максимум температури повітря не перевищує $+38,2 \text{ }^\circ\text{C}$, абсолютний мінімум становить $-35,5 \text{ }^\circ\text{C}$ (1950-60-ті р.). У районі Розточчя середньорічні суми опадів коливаються від 700 до 750 мм [15].

Характер розподілу температури повітря у межах Львівської області є нерівномірним, що зумовлено відмінностями у рельєфі – наявністю низовин, височин та гірських масивів. Серед діючих метеостанцій найменші значення середньомісячних температур спостерігаються у м. Славське, що пов'язано з розташуванням міста на значній висоті, а отже, температура повітря там формується в результаті складної взаємодії атмосферних процесів та орографії. За останні 50 років спостерігається

поступове підвищення температури повітря, яке особливо відчутне взимку (січень) та влітку (липень та серпень). За останні 20 років середня температура січня підвищилася на 1,7-2,0 °С [5], що суттєво впливає на тривалість залягання снігового покриву .

Сучасний стан розвитку гірськолижного туризму. На даний час гірськолижний туризм в Львівській області розвивається на Розточчі, Передкарпатті та Карпатах (Бескиди). В гірській частині області головні курорти знаходяться в межах Сколівського району – «Славське», «Плай», «Захар Беркут» (рисунок).

В гірськолижному курорті «Славське» налічується 22 готельних закладів широкого цінового діапазону: два готелі сертифікованих на три зірки (Перлина Карпат, Ліліана); 18 не сертифікованих готелів з різним рівнем сервісу; два дитячі туристичні табори (Трембіта, Полонина). Значний сегмент серед закладів розміщення охоплюють також приватні садиби, яких в Славську налічується понад 150. У даному сегменті спостерігається значна диференціація за якістю послуг і цінами.

Більшість гірськолижних трас прокладено на схилах г. Тростян (1232м), які обслуговують шість бугельних витягів – два на центрі, один на півночі, і три на заході та канатно-крісельна дорога. Загальна протяжністю трас близько 22 км, в тому числі 6 гірськолижних трас, затверджених Міжнародною федерацією лижного спорту (FIS). За відсутності системи штучної генерації снігу та відсутності достатньої кількості опадів у вигляді снігу, тривалість зимових сезонів (2012-2017 рр.) становила 2-3 тижні.

Для досвідчених лижників передбачені також траси на г. Погар, які обслуговує крісельний і бугельний витяги та мульти-ліфт. Довжина обох спусків до 1060 та 700 м при перепаді висот 220 м. Середня крутизна становить 25°. Головна лижна траса позиціонується на червоний рівень. Схил обладнаний сніговими гарматами, ратраками і освітленням. Снігові гармати працюють увесь сезон. Незважаючи на несприятливі погодні умови всі траси протягом минулих сезонів працювали за рахунок штучного насніження. Біля нижніх станцій витягів гірськолижного комплексу на г. Погар функціонують два пункти прокату гірськолижного спорядження, стоянки для автомобілів, заклади харчування, обмін валют та ін [8].

На схилах г. Менчіл (1072 м), в урочищі «Варшава», прокладено чотири траси середньої складності. Для початківців – траси біля пансіонату «Славський», турбази «Крокус» і біля турбази «Політехніка».

Курорт характеризується доброю транспортною доступністю. Залізнична станція «Славське» Львівської залізниці розташована на магістралі Львів-Стрий-Мукачево-Ужгород-Чоп. Через станцію проходять 20 пар пасажирських (в тому числі 4 швидких), 4 пари приміських поїздів. Тут зупиняються прямі поїзди з Києва, Одеси і Харкова. У зимовий період у вихідні дні станція приймає додаткові туристичні поїзди з Києва, Львова та інших міст. Поруч в тому ж напрямку проходить міжнародна

автомагістраль Львів – Ужгород E50 (M06); автомагістраль міжнародного сполучення Київ-Чоп, яка з’єднує Західну Європу з Україною.

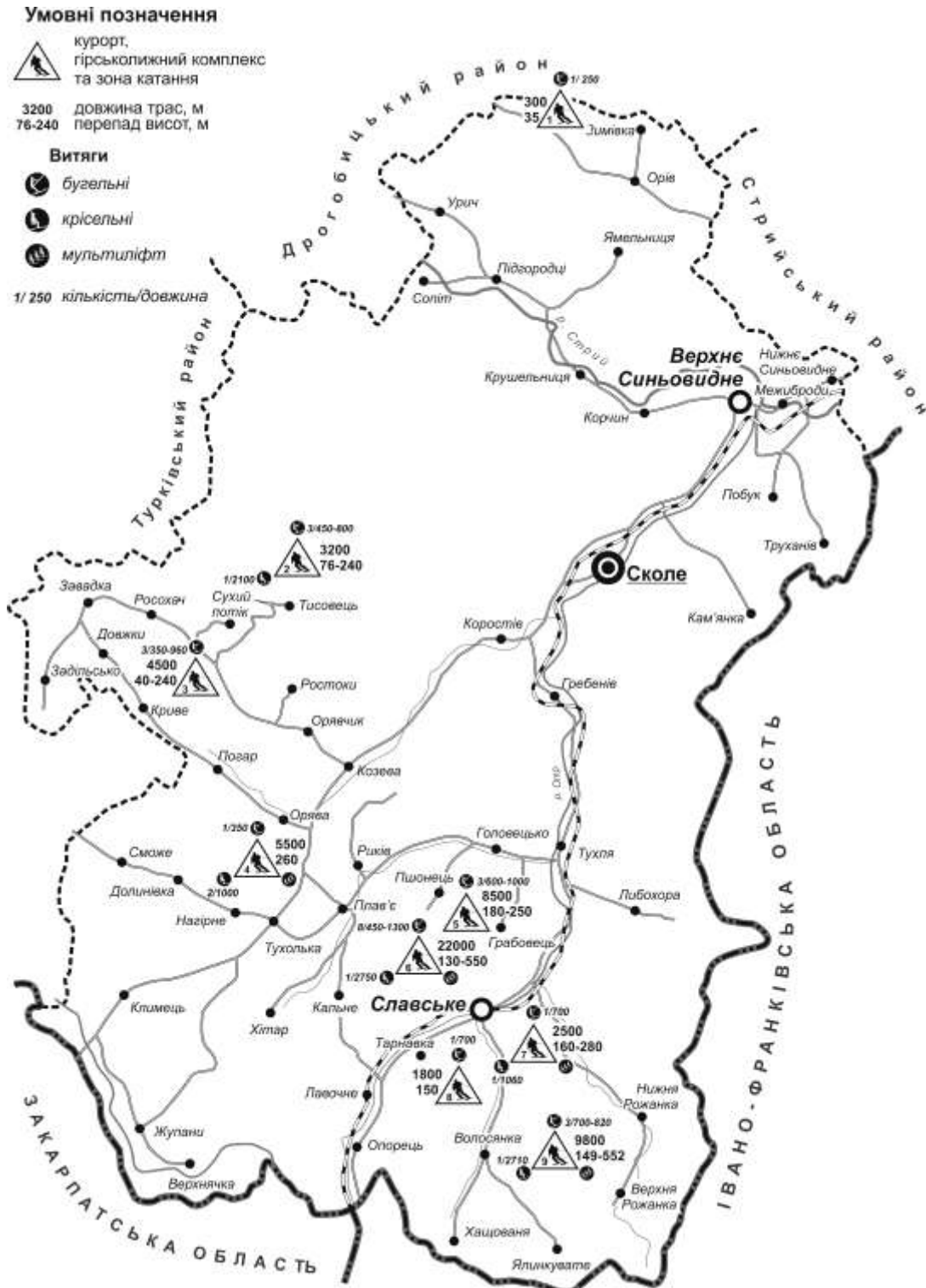

Рис.1 Об'єкти гірськолижного туризму Сколівського району

Гірськолижний курорт «Захар Беркут» (с. Волосянка) засновано у 2005 р. Прокладено 11 трас різного рівня складності на схилах г. Зворець (1223 м) – північних, північно-західних та південно-західних, а також на

схилах г. Високий Верх (1244 м) – з північно-східної сторони. Перепад висот складає 552 м. Загальна протяжність трас складає 9 км: 6 синіх, 4 червоних та одна чорна траса. Траси обслуговують п'ять витягів: 1 крісельний (2800 м), 3 бугельних (700-800 м.) і мультиліфт (250 м.) [10].

Серед закладів розміщення на курорті «Захар Беркут» виділяються тризірковий готель «Захар Беркут», чотиризірковий готельний комплекс «Вежа ведмежа», відпочинковий комплекс «Подольська» та ін. Послуги з харчування надають: фолк-ресторан «Захар Беркут», кафе «На привідній», кафе-колиби «Високий Верх» і «Писана криниця».

На гірськолижному курорті є: два паркінги з охороною території на більш ніж 100 автомобілів, територія курорту має відкрите Wi-Fi покриття; пункти прокату гірськолижного спорядження, медичні пункти, є можливість займатися з інструктором (погодинна оплата).

Гірськолижний курорт «Плай» знаходиться біля села Плав'є. Перший гірсько-лижний сезон відбувся 2006-2007 рр. На даній території знаходяться церква святого Архистратига Михаїла, музей Бойківської та Гуцульської культур, два спа-центри. Із закладів розміщення виділяються: готель і мотель «Плай», готель «Карпатська ружа», готель «Поруч». Заклади харчування: еко-ресторан «У господаря», ресторани «Карпатська ружа», «Верховина», «Полонина» та бістро «На схилі». Будуються готель вір-класу та спорткомплекс, працює медпункт.

Безперечними перевагами цього гірськолижного курорту є сучасні крісельні витяги (чотиримісні), зручний під'їзд і траси різних рівнів складності. На схилах прокладено шість трас протяжністю до 1200 м кожна, з перепадом висот 260 м. Наявні також навчальна і дитяча траса довжиною 350 м. За складністю поділяються на: 3 червоні, 3 сині та чорні у верхній частині гори [9].

Стійкий сніговий покрив на горі утворюється в грудні і тримається до березня, включно. У разі, якщо тривалий період часу не випадав сніг і траси знаходяться в незадовільному стані – функціонує система штучного насніження.

Гірськолижний курорт «Тисовець» розміщений на відстані 2 км на північ від с. Орявчик. Висота над рівнем моря становить приблизно 1017 м. Поряд з схилами в «Тисовці» є триповерховий готель з їдальнею та декілька котеджів. Більшість трас та відповідна гірськолижна інфраструктура знаходиться у незадовільному стані.

В Передкарпатті та на Розточчі починаючи з 2014 р. з'явилися гірськолижні центри: Чарівні озера, Буковиця та ін., які використовують системи генерації снігу, встановлюють сучасні витяги та освітлення трас. Широкий спектр заходів по догляду за трасами дозволяють навіть за несприятливих погодних умов продовжувати сезон до 60-70 днів.

Відпочинковий комплекс «Чарівні Озера» розташований за 25 км. від Львова, біля с. Майдан Жовківського району. Комплекс розрахований на одночасне проживання 100 осіб у номерах з відповідним рівнем сервісу та харчування. Гірськолижний туризм на даному відпочинковому комплексі

впроваджено в сезоні 2014-2015 рр. З кожним сезоном збільшуються потужності системи штучної генерації снігу та площа паркінгу. Біля нижньої станції крісельного витягу працює кафе, пункт прокату спорядження (100 комплектів), лижна школа. Трасу середньої складності довжиною 600 м обслуговує двох-крісельний витяг. До відпочинкового комплексу можна доїхати зі Львова маршрутним таксі з вул. Куліша за маршрутом Львів – Крехів – Жовква – село Майдан. Створено інтернет сторінку, на якій в зимовий період відображається стан трас в режимі он-лайн, вартість головних і додаткових послуг [11].

У Передкарпатті, в м. Борислав 5 січня 2016 р. відкрито гірськолижний комплекс «Буковиця». Гірськолижні траси обслуговують витяги: допельмаєр 700м, тетрапома 280м, мультиліфт 180м. Головний схил протяжністю 1050м, дитячий – 250м. Траси мають розроблену систему штучної генерації снігу, є дев'ять виходів під снігові гармати. Траси гірськолижного комплексу Буковиця розраховані як для новачків так і досвідчених лижників та сноубордистів. Окремо є навчальний витяг для дітей [13].

Біля нижніх станцій витягів працює прокат спорядження (30 сноубордів, 200 пар лиж, в наявності є також черевики для лиж та сноубордів, палки та шоломи) і гірськолижна школа. В гірськолижному комплексі розроблено гнучку систему абонементів, знижок і внутрішньої електронної валюти «Vukcoin». Головною перевагою даного гірськолижного центру є розташування поруч відомих курортів як Трускавець та Східниця. До залізничної станції Трускавець – 10 км.

В межах гірської частини Львівської області всі гірськолижні курорти характеризуються розташуванням верхньої станції витягів понад 1000 м над р.м. Найвисокогірнішим положенням характеризуються курорти «Славське» і «Захар Беркут». Проте дані висоти не забезпечують сприятливі умови для тривалого гірськолижного сезону. Без системи штучного насніження курорти не можуть повноцінно функціонувати. За довжиною і різноманітністю трас досліджувані гірськолижні курорти істотно не відрізняється. Максимальна довжина траси становить 3000 м на курорті «Захар Беркут». Найменший перепад висот характерний для курорту «Плай» і «Тисовець» (таблиця).

Гірськолижні курорти «Славське» і «Захар Беркут» мають значні перспективи розвитку, що зумовлено реєстрацією компанії «ОККО-Рітейл» (входить у ПАТ «Галнафтогаз») на території Славської об'єднаної територіальної громади. Щомісячні платежі даної компанії до місцевого бюджету складають понад 3 млн. грн. В планах інвестора також розбудувати гірськолижний курорт із загальною протяжністю трас 75 км. Інвестиційний проект оцінюється на суму понад 500 млн євро [14].

Внаслідок проведеного аналізу гірськолижних курортів Львівської області встановлено, що найсучасніша гірськолижна інфраструктура характерна для курорту «Плай». Даний курорт продовжує розвиватися, хоча загальні риси гірськолижного курорту – широкий спектр закладів

розміщення, харчування, відповідна гірськолижна інфраструктура, були сформовані всього за сім років існування.

Таблиця 1.

*Головні природно-ресурсні характеристики курортів**

<i>Курорт</i>	<i>Найвища станція витягів, м над р.м.</i>	<i>Максимальна довжина траси, м</i>	<i>Перепад висоти, м</i>	<i>Середня тривалість сезону, днів</i>	<i>Можливість фрі-райду</i>
Славське	1232	1800	550	70	+
Захар Беркут	1223	3000	552	30	+
Плай	1060	1200	260	80	-
Тисовець	1176	1000	240	-	+

Розроблена автором на основі інтернет джерел [8-10]

Найстаріший гірськолижний курорт України «Славське» перевершує всі існуючі курорти Львівської області: за кількістю витягів, довжиною трас, кількістю закладів розміщення і приватних садиб, транспортною доступністю. Проте головними проблемами курорту залишаються: низька якість підготовки трас, застаріла гірськолижна інфраструктура, короткий гірськолижний сезон внаслідок відсутності штучного насніження на більшості трас та ін. Відсутність значних інвестицій в розвиток гірськолижної інфраструктури, а також катастрофічний стан місцевих доріг зумовило низьку конкурентоспроможність курорту Тисовець на регіональному ринку туристичних послуг.

Список використаних джерел:

1. Клапчук О. Гірськолижний туризм у Львівській області : сучасний стан та перспективи розвитку / О. Клапчук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія : географія. – 2009. – № 1. – Вип. 25. – С. 122–129.
2. Луцький В. Я. гірськолижні курорти як елемент туристичного комплексу Українських Карпат / В. Я. Луцький // Вісник Прикарпатського університету імені Василя Стефаника. Серія "Фізична культура". – Івано-Франківськ : Плай, 2011. – Вип. 13 – С. 91–98.
3. Мандюк Н. Л. Територіальна та функціональна структура гірськолижного туризму Карпатського регіону України / Н. Л. Мандюк // Вісник Львівського університету: Сер.: Географічна. – 2013. – Вип.43, ч.1 . – С. 221-226.
4. Михайленко Т. І. Проблеми і перспективи функціонування гірськолижних курортів Карпатського регіону / Т. І. Михайленко, М. А. Молочко, О. В. Вавулова // Географія та туризм. - 2015. - Вип. 33. - С. 110-122.
5. Щербань І. М. Температурний режим Львівської області / І. М. Щербань, О. В. Хала // Географія та туризм. - 2014. - Вип. 31. - С. 189-201.
6. Mykhailo Hamkalo. Active tourism development in the Carpathian region. / M. Hamkalo, P. Romaniv, V. Rozhak // Archives of tourism, Hospitality and Sport Science. Vol 1, 2017, Lublin. – 41-54.
7. Quirini-Popławski Ł. Miejscowości turystyczne w dolinie Oporu w Beskidach Wschodnich do 1939 roku / Ł. Quirini-Popławski, M. Hamkało, M. Rutynskij, N. Kudła // Człowiek i jego działania. Spojrzenie geografа. Prace dedykowane Profesorowi Włodzimierzowi Kurkowi, IGiGP UJ, Kraków, 2017. – S. 255-272.

8. Гірськолижний курорт Славське [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.karpaty-slav.com/>
9. Гірськолижний курорт Плай [Електронний ресурс]. – режим доступу: www.play-karpaty.com/
10. Гірськолижний курорт Захар Беркут [Електронний ресурс]. – режим доступу: www.zaharberkut.net
11. Відпочинковий комплекс «Чарівні озера» [Електронний ресурс]. – режим доступу: www.charivniozera.com.ua
12. Гірськолижний центр на г. Погар [Електронний ресурс]. – режим доступу: www.slavskopogar.com.ua/
13. Гірськолижний курорт «Буковиця» [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://bukovytsia.com/>
14. Інформаційний ресурс «Захід» [Електронний ресурс]. – режим доступу: https://zaxid.net/pereplyunuti_bukovel_n1436291
15. План адаптації місцевих громад Яворівщини до наслідків зміни клімату в умовах території з високим природоохоронним статусом [Електронний ресурс]. – режим доступу: https://climateforumeast.org/uploads/files/CC_Adaptation_Plan_Roztochchya_ukr_FINAL.pdf
16. Карпатський лещетарський клуб [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.klk.com.ua/>

Список использованных источников:

1. Клапчук О. Горнолыжный туризм в Львовской области: современное состояние и перспективы развития / О. Клапчук // Научные записки Тернопольского национального педагогического университета. Серия: география. - 2009. - № 1. - Вып. 25. - С. 122-129.
2. Луцкий В. Я. Горнолыжные курорты как элемент туристического комплекса Украинских Карпат / В. Я. Луцкий // Вестник Прикарпатского университета имени Василия Стефаника. Серия "Физическая культура". - Ивано-Франковск: Плай, 2011. - Вып. 13 - С. 91-98.
3. Мандюк Н. Л. Территориальная и функциональная структура горнолыжного туризма Карпатского региона Украины / Н. Л. Мандюк // Вестник Львовского университета: Сер.: Географическая. - 2013. - Вып. 43, ч. 1. - С. 221-226.
4. Михайленко Т. И. Проблемы и перспективы функционирования горнолыжных курортов Карпатского региона / Т. И. Михайленко, М. А. Молочко А. В. Вавулова // География и туризм. - 2015. - Вып. 33. - С. 110-122.
5. Щербань И. М. Температурный режим Львовской области / И. Н. Щербань, О. В. Хала // География и туризм. - 2014. - Вып. 31. - С. 189-201.
6. Mykhailo Hamkalo. Active tourism development in the Carpathian region. / М. Hamkalo, P. Romaniv, V. Rozhak // Archives of tourism, Hospitality and Sport Science. Vol 1, 2017, Lublin. – 41-54.
7. Quirini-Popławski Ł. Miejsowości turystyczne w dolinie Oporu w Beskidach Wschodnich do 1939 roku / Ł. Quirini-Popławski, M. Hamkało, M. Rutynskij, N. Kudła // Człowiek i jego działania. Spojrzenie geografa. Prace dedykowane Profesorowi Włodzimierzowi Kurkowi, IGiGP UJ, Kraków, 2017. – S. 255-272.
8. Горнолыжный курорт Славск [Электронный ресурс]. – режим доступа: <http://www.karpaty-slav.com/>
9. Горнолыжный курорт Плай [Электронный ресурс]. – режим доступа: www.play-karpaty.com/
10. Горнолыжный курорт Захар Беркут [Электронный ресурс]. – режим доступа: www.zaharberkut.net
11. Туристический комплекс «Чаривні озера» [Электронный ресурс]. – режим доступа: www.charivniozera.com.ua

12. Горнолыжный центр на г. Погар [Электронный ресурс]. – режим доступа: www.slavskopogar.com.ua/
13. Горнолыжный курорт «Буковица» [Электронный ресурс]. – режим доступа: <http://bukovytsia.com/>
14. Информационный ресурс «Запад» [Электронный ресурс]. – режим доступа: https://zaxid.net/pereplyunuti_bukovel_n1436291
15. План адаптации местных общин Яворивщины к последствиям изменения климата в условиях территории с высоким природоохранным статусом [Электронный ресурс]. – режим доступа: https://climateforumeast.org/uploads/files/CC_Adaptation_Plan_Roztochchya_ukr_FINAL.pdf
16. Карпатский лыжный клуб [Электронный ресурс]. – режим доступа: <http://www.klk.com.ua/>

References:

1. Klapchuk O. Girs'kolyzhnyj turizm u L'vivs'kij oblasti : suchasnyj stan ta perspektyvy rozvytku / O. Klapchuk // Naukovi zapysky Ternopil's'kogo nacional'nogo pedagogichnogo universytetu. Serija : geografija. – 2009. – № 1. – Vyp. 25. – S. 122–129.
2. Luc'kyj V. Ja. Girs'kolyzhni kurorty jak element turystychnogo kompleksu Ukrai'ns'kyh Karpat / V. Ja. Luc'kyj // Visnyk Prykarpats'kogo universytetu imeni Vasylja Stefanyka. Serija "Fizychna kul'tura". – Ivano-Frankivs'k : Plaj, 2011. – Vyp. 13 – S. 91–98.
3. Mandjuk N. L. Terytorial'na ta funkcional'na struktura girs'kolyzhnogo turyzmu Karpats'kogo regionu Ukrai'ny / N. L. Mandjuk // Visnyk L'vivs'kogo universytetu: Ser.: Geografichna. – 2013. – Vyp.43, ch.1 . – S. 221-226.
4. Myhajlenko T. I. Problemy u perspektyvy funkcionuvannja girs'kolyzhnyh kurortiv Karpats'kogo regionu / T. I. Myhajlenko, M. A. Molochko, O. V. Vavulova // Geografija ta turizm. - 2015. - Vyp. 33. - S. 110-122.
5. Shherban' I. M. Temperaturnyj rezhym L'vivs'koi' oblasti / I. M. Shherban', O. V. Hala // Geografija ta turizm. - 2014. - Vyp. 31. - S. 189-201.
6. Mykhailo Hamkalo. Active tourism development in the Carpathian region. / M. Hamkalo, P. Romaniv, V. Rozhak // Archives of tourism, Hospitality and Sport Science. Vol 1, 2017, Lublin. – 41-54.
7. Quirini-Popławski Ł. Miejscowości turystyczne w dolinie Oporu w Beskidach Wschodnich do 1939 roku / Ł. Quirini-Popławski, M. Hamkało, M. Rutynskij, N. Kudła // Człowiek i jego działania. Spojrzenie geografa. Prace dedykowane Profesorowi Włodzimierzowi Kurkowi, IGiGP UJ, Kraków, 2017. – S. 255-272.
8. Girs'kolyzhnyj kurort Slavs'ke [Elektronnyj resurs]. – rezhym dostupu: <http://www.karpaty-slav.com/>
9. Girs'kolyzhnyj kurort Plaj [Elektronnyj resurs]. – rezhym dostupu: www.play-karpaty.com/
10. Girs'kolyzhnyj kurort Zahar Berkut [Elektronnyj resurs]. – rezhym dostupu: www.zaharberkut.net
11. Vidpochynkovyj kompleks «Charivni ozera» [Elektronnyj resurs]. – rezhym dostupu: www.charivniozera.com.ua
12. Girs'kolyzhnyj centr na g.Pogar [Elektronnyj resurs]. – rezhym dostupu: www.slavskopogar.com.ua/
13. Girs'kolyzhnyj kurort «Bukovycja» [Elektronnyj resurs]. – rezhym dostupu: <http://bukovytsia.com/>
14. Informacijnyj resurs «Zahid» [Elektronnyj resurs]. – rezhym dostupu: https://zaxid.net/pereplyunuti_bukovel_n1436291
15. Plan adaptacii' miscevyh gromad Javorivshhyny do naslidkiv zminy klimatu v umovah terytorii' z vysokym pryrodoohoronnym statusom [Elektronnyj resurs]. – rezhym dostupu: https://climateforumeast.org/uploads/files/CC_Adaptation_Plan_Roztochchya_ukr_FINAL.pdf
16. Karpats'kyj leshhetars'kyj klub [Elektronnyj resurs]. – rezhym dostupu: <http://www.klk.com.ua/>